Числено решаване на обикновени диференциални уравнения

Дадени са следните задачи: (**a** и **b** са съответно предпоследната и последната цифра от факултетния номер)

a)
$$y' = y - (2 + a)\sin x$$
, $y(b) = a + b$, $x \in [b; b + 0.5]$
6) $y' = y - \ln(x^2 + 1) + \frac{2x}{x^2 + 1} + b$, $y(a) = a + b$, $x \in [a; a + 0.1]$

- 1. Да се намерят точните решения.
- 2. Да се решат по методите: Ойлер, модифициран Ойлер, Рунге-Кута (1, 1), Рунге-Кута (2/3, 2/3), Рунге-Кута (2/3, 2/3), Рунге-Кута (2/3, 2/3), Рунге-Кута (2/3, 2/3),
- за б) при n = 5. Да се направи сравнение между точното решение и численото приближение. Да се представи геометрична интерпретация на резултатите.
- 3. Колко би трябвало да са n и h за всеки един от посочените методи за всяка от задачите, за да се достигне точност за а) 10^{-4} , за б) 10^{-7} ?

Решение на а)

1. Да се намерят точните решения

Търсим общо решение:

```
In[1409]:=

Clear[x, y]

DSolve[y'[x] == y[x] - 3 Sin[x], y[x], x]

Out[1410]=

\left\{ \left\{ y[x] \rightarrow \mathbb{e}^x \, \mathbb{c}_1 + \frac{3}{2} \, \left( \text{Cos}[x] + \text{Sin}[x] \, \right) \right\} \right\}
```

Търсим частно решение:

Визуализация на точното решение

In[1413]:=

yt[x_] :=
$$\frac{8 e^{x} - e^{x} \cos[8] + e^{8} \cos[x] - e^{x} \sin[8] + e^{8} \sin[x]}{e^{8}}$$

Plot[yt[x], {x, 9, 9.5}]

Out[1414]=

30

28

26

24

22

20

9.2

Извод: Не можем да намерим точно решение с аналитичен метод

9.3

2. Да се реши по методите: Ойлер, модифициран Ойлер, Рунге-Кута (1, 1), Рунге-Кута (2/3, 2/3), Рунге-Кута с 4 междинни точки при h = 0.1:

2.1. Ойлер

```
In[1415]:=
       (*Въвеждаме услонието на задачата*)
       a = 9.; b = 9.5;
       x = a;
       y = 10.;
       points = \{\{x, y\}\};
       f[x_{y_{1}} := y - 2Sin[x]
       (*Точно решение*)
                   \frac{8 e^{x} - e^{x} \cos[8] + e^{8} \cos[x] - e^{x} \sin[8] + e^{8} \sin[x]}{}
       (*Съставяме мрежата*)
       h = 0.1; n = \frac{b - a}{h};
       Print["Мрежата e c n = ", n, " и стъпка h = ", h]
       (*Изчисляваме теоретичната грешка*)
       Print["Теоретичната локална грешка е ", h²]
       Print["Теоретичната глобална грешка е ", h]
       (*Намираме неизвестните стойности за y_i*)
       For [i = 0, i \le n, i++,
        Print["i = ", i, " x_i = ", x, " y_i = ", y, " f_i = ",
         f[x, y], " y_{TOYHO} = ", yt[x], " Истинска грешка = ", Abs[y-yt[x]]];
        y = y + h * f[x, y];
        x = x + h;
        AppendTo[points, {x, y}]
       ]
       (*Визуализация на резултатите*)
       gryt = Plot[yt[x], {x, a, b}, PlotStyle → Red];
       grp = ListPlot[points, PlotStyle → Black];
       Show[gryt, grp]
```

Мрежата е с n = 5. и стъпка h = 0.1

Теоретичната локална грешка е 0.01

Теоретичната глобална грешка е 0.1

i = 0 x_i = 9. y_i = 10. f_i = 9.17576 $y_{\text{точно}}$ = 18.9534 Истинска грешка = 8.9534

i = 1 x_i = 9.1 y_i = 10.9176 f_i = 10.2794 $y_{\text{точно}}$ = 20.8696 Истинска грешка = 9.95204

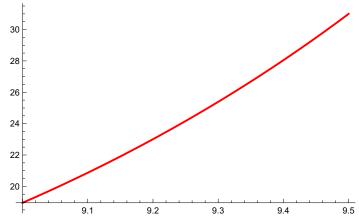
i = 2 x_i = 9.2 y_i = 11.9455 f_i = 11.4997 $y_{\text{точно}}$ = 23.0073 Истинска грешка = 11.0618

i = 3 x_i = 9.3 y_i = 13.0955 f_i = 12.8466 $y_{\text{точно}}$ = 25.3902 Истинска грешка = 12.2947

i = 4 x_i = 9.4 y_i = 14.3801 f_i = 14.3306 $y_{\text{точно}}$ = 28.0447 Истинска грешка = 13.6645

i = 5 x_i = 9.5 y_i = 15.8132 f_i = 15.9635 y_{TOVHO} = 30.9993 Истинска грешка = 15.1861

Out[1428]=

2.2. Модифициран метод на Ойлер

```
In[1429]:=
        (*Въвеждаме услонието на задачата*)
       a = 9.; b = 9.5;
       x = a;
       y = 10.;
       points = \{\{x, y\}\};
       f[x_{y_{1}}] := y - 2Sin[x]
        (*Точно решение*)
       yt[x_{-}] := \frac{8 e^{x} - e^{x} Cos[8] + e^{8} Cos[x] - e^{x} Sin[8] + e^{8} Sin[x]}{-e^{x} Sin[x]}
        (*Съставяме мрежата*)
       h = 0.1; n = \frac{b - a}{h};
       Print["Мрежата e c n = ", n, " и стъпка h = ", h]
        (*Изчисляваме теоретичната грешка*)
       Print["Теоретичната локална грешка е ", h³]
       Print["Теоретичната глобална грешка е ", h²]
        (*Намираме неизвестните стойности за y_i*)
       For [i = 0, i \le n, i++,
        x12 = x + \frac{h}{-};
        y12 = y + \frac{h}{2} f[x, y];
         Print["i = ", i, " x_i = ", x, " y_i = ", y, " f_i = ",
          f[x, y] , " x_{i+1/2} = ", x12, " y_{i+1/2} = ", y12, " f_{i+1/2} = ",
          f[x12, y12] " y_{TOYHO} = ", yt[x], " Истинска грешка = ", Abs[y-yt[x]]];
         y = y + h * f[x12, y12];
         x = x + h;
         AppendTo[points, {x, y}]
        (*Визуализация на резултатите*)
       gryt = Plot[yt[x], {x, a, b}, PlotStyle → Red];
       grp = ListPlot[points, PlotStyle → Black];
       Show[gryt, grp]
```

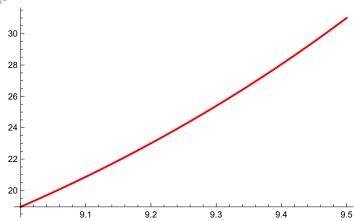
Мрежата е с n = 5. и стъпка h = 0.1

Теоретичната локална грешка е 0.001

Теоретичната глобална грешка е 0.01

і = 0
$$x_i$$
 = 9. y_i = 10. f_i = 9.17576 $x_{i+1/2}$ = 9.05 $y_{i+1/2}$ = 10.4588 $f_{i+1/2}$ = 9.72666 $y_{\text{точно}}$ = 18.9534 Истинска грешка = 8.9534 і = 1 x_i = 9.1 y_i = 10.9727 f_i = 10.3345 $x_{i+1/2}$ = 9.15 $y_{i+1/2}$ = 11.4894 $f_{i+1/2}$ = 10.9467 $y_{\text{точно}}$ = 20.8696 Истинска грешка = 9.89695 і = 2 x_i = 9.2 y_i = 12.0673 f_i = 11.6216 $x_{i+1/2}$ = 9.25 $y_{i+1/2}$ = 12.6484 $f_{i+1/2}$ = 12.3006 $y_{\text{точно}}$ = 23.0073 Истинска грешка = 10.9399 і = 3 x_i = 9.3 y_i = 13.2974 f_i = 13.0485 $x_{i+1/2}$ = 9.35 $y_{i+1/2}$ = 13.9498 $f_{i+1/2}$ = 13.8004 $y_{\text{точно}}$ = 25.3902 Истинска грешка = 12.0928 і = 4 x_i = 9.4 y_i = 14.6774 f_i = 14.6279 $x_{i+1/2}$ = 9.45 $y_{i+1/2}$ = 15.4088 $f_{i+1/2}$ = 15.4593 $y_{\text{точно}}$ = 28.0447 Истинска грешка = 13.3672 і = 5 x_i = 9.5 y_i = 16.2234 f_i = 16.3737 $x_{i+1/2}$ = 9.55 $y_{i+1/2}$ = 17.0421 $f_{i+1/2}$ = 17.2918 $y_{\text{точно}}$ = 30.9993 Истинска грешка = 14.7759

Out[1442]=

2.3. РК32 - Формула (1, 1)

```
In[1443]:=
        (*Въвеждаме услонието на задачата*)
       a = 9.; b = 9.5;
       x = a;
       y = 10.;
       points = \{\{x, y\}\};
       f[x_{y_{1}}] := y - 2Sin[x]
        (*Точно решение*)
       yt[x_{-}] := \frac{8 e^{x} - e^{x} Cos[8] + e^{8} Cos[x] - e^{x} Sin[8] + e^{8} Sin[x]}{-e^{x} Sin[x]}
        (*Съставяме мрежата*)
       h = 0.1; n = \frac{b - a}{h};
       Print["Мрежата e c n = ", n, " и стъпка h = ", h]
        (*Изчисляваме теоретичната грешка*)
       Print["Теоретичната локална грешка е ", h³]
       Print["Теоретичната глобална грешка е ", h²]
        (*Намираме неизвестните стойности за y_{i*})
        For i = 0, i \le n, i++,
        k1 = h * f[x, y];
         k2 = h * f[x + h, y + k1];
         Print["i = ", i, " x_i = ", x, " y_i = ", y, " f_i = ", f[x, y] , " k_1 = ", k1,
         " k<sub>2</sub> = ", k2, " у<sub>точно</sub> = ", yt[x], " Истинска грешка = ", Abs[y-yt[x]]];
        y = y + \frac{1}{2}(k1 + k2);
        x = x + h;
         AppendTo[points, {x, y}]
        (*Визуализация на резултатите*)
        gryt = Plot[yt[x], {x, a, b}, PlotStyle → Red];
       grp = ListPlot[points, PlotStyle → Black];
       Show[gryt, grp]
```

Мрежата е с n = 5. и стъпка h = 0.1

Теоретичната локална грешка е 0.001

Теоретичната глобална грешка е 0.01

$$i$$
 = 0 x_i = 9. y_i = 10. f_i = 9.17576 k_1 = 0.917576 k_2 = 1.02794 $y_{\text{точно}}$ = 18.9534 Истинска грешка = 8.9534

$$i = 1 x_i = 9.1 y_i = 10.9728 f_i = 10.3346 k_1 =$$

1.03346
$$k_2$$
 = 1.15604 $y_{\text{точно}}$ = 20.8696 Истинска грешка = 9.89686

$$i = 2 x_i = 9.2 y_i = 12.0675 f_i = 11.6217 k_1 =$$

1.16217
$$k_2$$
 = 1.29808 $y_{\text{точно}}$ = 23.0073 Истинска грешка = 10.9398

$$i = 3 x_i = 9.3 y_i = 13.2976 f_i = 13.0487 k_1 =$$

1.30487
$$k_2$$
 = 1.4553 $y_{\text{точно}}$ = 25.3902 Истинска грешка = 12.0926

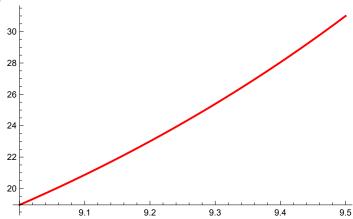
$$i = 4 x_i = 9.4 y_i = 14.6777 f_i = 14.6282 k_1 =$$

1.46282
$$k_2$$
 = 1.62908 $y_{\text{точно}}$ = 28.0447 Истинска грешка = 13.367

$$i = 5 x_i = 9.5 y_i = 16.2237 f_i = 16.374 k_1 =$$

1.6374
$$k_2$$
 = 1.82097 $y_{\text{точно}}$ = 30.9993 Истинска грешка = 14.7756

Out[1456]=

2.4. РК32 - Формула (2/3, 2/3)

```
In[1457]:=
        (*Въвеждаме услонието на задачата*)
        a = 9.; b = 9.5;
        x = a;
        y = 10.;
        points = \{\{x, y\}\};
        f[x_{y_{1}}] := y - 2Sin[x]
        (*Точно решение*)
       yt[x_] := \frac{8 e^{x} - e^{x} \cos[8] + e^{8} \cos[x] - e^{x} \sin[8] + e^{8} \sin[x]}{e^{x} \cos[x] - e^{x} \sin[8] + e^{x} \sin[x]}
        (*Съставяме мрежата*)
       h = 0.1; n = \frac{b - a}{h};
        Print["Мрежата e c n = ", n, " и стъпка h = ", h]
        (*Изчисляваме теоретичната грешка*)
        Print["Теоретичната локална грешка е ", h³]
        Print["Теоретичната глобална грешка е ", h²]
        (*Намираме неизвестните стойности за y_i*)
        For i = 0, i \le n, i++,
         k1 = h * f[x, y];
         k2 = h * f[x + \frac{2}{3} * h, y + \frac{2}{3} * k1];
         Print["i = ", i, " x_i = ", x, " y_i = ", y, " f_i = ", f[x, y] , " k_1 = ", k1,
          " k<sub>2</sub> = ", k2, " у<sub>точно</sub> = ", yt[x], " Истинска грешка = ", Abs[y-yt[x]]];
         y = y + \frac{1}{4} * k1 + \frac{3}{4} * k2;
         x = x + h;
         AppendTo[points, {x, y}]
        (*Визуализация на резултатите*)
        gryt = Plot[yt[x], {x, a, b}, PlotStyle → Red];
        grp = ListPlot[points, PlotStyle → Black];
        Show[gryt, grp]
```

Мрежата е с n = 5. и стъпка h = 0.1

Теоретичната локална грешка е 0.001

Теоретичната глобална грешка е 0.01

$$i$$
 = 0 x_i = 9. y_i = 10. f_i = 9.17576 k_1 = 0.917576 k_2 = 0.991071 $y_{\text{точно}}$ = 18.9534 Истинска грешка = 8.9534

$$i = 1 x_i = 9.1 y_i = 10.9727 f_i = 10.3345 k_1 =$$

1.03345 k_2 = 1.11512 $y_{\text{точно}}$ = 20.8696 Истинска грешка = 9.89692

$$i = 2 x_i = 9.2 y_i = 12.0674 f_i = 11.6216 k_1 =$$

1.16216 k_2 = 1.25273 $y_{\text{точно}}$ = 23.0073 Истинска грешка = 10.9399

$$i = 3 x_i = 9.3 y_i = 13.2975 f_i = 13.0486 k_1 =$$

1.30486 k_2 = 1.40512 $y_{\text{точно}}$ = 25.3902 Истинска грешка = 12.0928

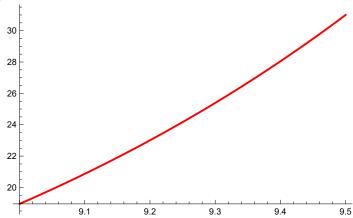
$$i = 4 x_i = 9.4 y_i = 14.6775 f_i = 14.628 k_1 =$$

1.4628 k_2 = 1.57365 $y_{\text{точно}}$ = 28.0447 Истинска грешка = 13.3671

$$i = 5 x_i = 9.5 y_i = 16.2235 f_i = 16.3738 k_1 =$$

1.63738 k_2 = 1.75979 $y_{\text{точно}}$ = 30.9993 Истинска грешка = 14.7758

Out[1470]=

2.5. РК54 - Формула с четири междинни точки

```
In[1471]:=
        a = 9.; b = 9.5;
        x = a;
        y = 10.;
        points = \{\{x, y\}\};
        f[x_{y_{1}} := y - 2Sin[x]
        (*Точно решение*)
       yt[x_] := \frac{8 e^{x} - e^{x} \cos[8] + e^{8} \cos[x] - e^{x} \sin[8] + e^{8} \sin[x]}{e^{8}}
        (*Съставяме мрежата*)
       h = 0.1; n = \frac{b - a}{h};
        Print["Мрежата e c n = ", n, " и стъпка h = ", h]
        (*Изчисляваме теоретичната грешка*)
        Print["Теоретичната локална грешка е ", h<sup>5</sup>]
        Print["Теоретичната глобална грешка е ", h<sup>4</sup>]
        (*Намираме неизвестните стойности за y_i \star)
        For i = 0, i \le n, i++,
         k1 = h * f[x, y];
         k2 = h * f[x + \frac{h}{2}, y + \frac{k1}{2}];
         k3 = h * f[x + \frac{h}{2}, y + \frac{k2}{2}];
         k4 = h * f[x + h, y + k3];
         Print["i = ", i, " x_i = ", x, " y_i = ", y, " f_i = ",
          f[x, y] , " k_1 = ", k_1, " k_2 = ", k_2, " k_3 = ", k_3, " k_4 = ",
          k4, " y_{\text{точно}} = ", yt[x], " Истинска грешка = ", Abs[y-yt[x]]];
         y = y + \frac{1}{6} (k1 + 2 k2 + 2 k3 + k4);
         x = x + h;
         AppendTo[points, {x, y}]
        (*Визуализация на резултатите*)
        gryt = Plot[yt[x], \{x, a, b\}, PlotStyle \rightarrow Red];
        grp = ListPlot[points, PlotStyle → Black];
        Show[gryt, grp]
```

Мрежата е с n = 5. и стъпка h = 0.1

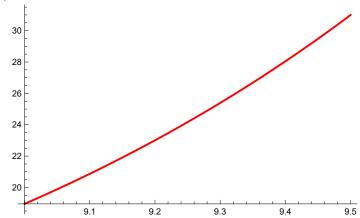
Теоретичната локална грешка е 0.00001

Теоретичната глобална грешка е 0.0001

і = 0
$$x_i$$
 = 9. y_i = 10. f_i = 9.17576 k_1 = 0.917576 k_2 = 0.972666 k_3 = 0.97542 k_4 = 1.03372 $y_{\text{точно}}$ = 18.9534 Истинска грешка = 8.9534 і = 1 x_i = 9.1 y_i = 10.9746 f_i = 10.3364 k_1 = 1.03364 k_2 = 1.09487 k_3 = 1.09793 k_4 = 1.16267 $y_{\text{точно}}$ = 20.8696 Истинска грешка = 9.89504 і = 2 x_i = 9.2 y_i = 12.0716 f_i = 11.6258 k_1 = 1.16258 k_2 = 1.23051 k_3 = 1.2339 k_4 = 1.30566 $y_{\text{точно}}$ = 23.0073 Истинска грешка = 10.9357 і = 3 x_i = 9.3 y_i = 13.3044 f_i = 13.0555 k_1 = 1.30555 k_2 = 1.38078 k_3 = 1.38454 k_4 = 1.46394 $y_{\text{точно}}$ = 25.3902 Истинска грешка = 12.0858 і = 4 x_i = 9.4 y_i = 14.6878 f_i = 14.6382 k_1 = 1.46382 k_2 = 1.54701 k_3 = 1.55117 k_4 = 1.63892 $y_{\text{точно}}$ = 28.0447 Истинска грешка = 13.3569 і = 5 x_i = 9.5 y_i = 16.2376 f_i = 16.3879 k_1 = 1.63879 k_2 = 1.73068

 k_3 = 1.73527 k_4 = 1.83215 $y_{\text{точно}}$ = 30.9993 Истинска грешка = 14.7617

Out[1484]=

3. Колко би трябвало да са n и h за всеки един от посочените методи, за да се достигне точност 10^{-4}

2.1. Ойлер

In[1485]:=

a = 9.; b = 9.5;
Clear[n]
Reduce
$$\left[\frac{b-a}{n} \le 10^{-4}\right]$$

... Reduce: Reduce was unable to solve the system with inexact coefficients. The answer was obtained by solving a corresponding exact system and numericizing the result.

Out[1487]=

 $n < 0 \mid \mid n \ge 5000$.

```
In[1488]:=
        (*Въвеждаме услонието на задачата*)
       a = 9.; b = 9.5;
       x = a;
       y = 10.;
       points = \{\{x, y\}\};
       f[x_{y_{1}} := y - 2Sin[x]
        (*Точно решение*)
       yt[x_] := \frac{8 e^{x} - e^{x} \cos[8] + e^{8} \cos[x] - e^{x} \sin[8] + e^{8} \sin[x]}{e^{8}}
        (*Съставяме мрежата*)
       n = 5000; h = \frac{b - a}{r};
       Print["Мрежата e c n = ", n, " и стъпка h = ", h]
        (*Изчисляваме теоретичната грешка*)
       Print["Теоретичната локална грешка е ", h²]
       Print["Теоретичната глобална грешка е ", h]
       Мрежата е с n = 5000 и стъпка h = 0.0001
```

2.2. Модифициран метод на Ойлер

Теоретичната локална грешка е $1. \times 10^{-8}$ Теоретичната глобална грешка е 0.0001

In[1498]:= a = 9.; b = 9.5;Clear[n] $Reduce \left[\frac{b-a}{n} \le 10^{-4} \right]$

> ... Reduce: Reduce was unable to solve the system with inexact coefficients. The answer was obtained by solving a corresponding exact system and numericizing the result.

Out[1500]=

 $n < 0 \mid \mid n \ge 5000$.

```
In[1501]:=
        (*Въвеждаме услонието на задачата*)
       a = 9.; b = 9.5;
       x = a;
       y = 10.;
       points = \{\{x, y\}\};
       f[x_{y_{1}} := y - 2Sin[x]
        (*Точно решение*)
       yt[x_] := \frac{8 e^{x} - e^{x} \cos[8] + e^{8} \cos[x] - e^{x} \sin[8] + e^{8} \sin[x]}{e^{8}}
        (*Съставяме мрежата*)
       n = 5000; h = \frac{b - a}{r};
       Print["Мрежата e c n = ", n, " и стъпка h = ", h]
        (*Изчисляваме теоретичната грешка*)
       Print["Теоретичната локална грешка е ", h^3]
       Print["Теоретичната глобална грешка е ", h²]
       Мрежата e c n = 5000 и стъпка h = 0.0001
       Теоретичната локална грешка е 1. \times 10^{-12}
       Теоретичната глобална грешка е 1. \times 10^{-8}
```

2.3. РК32 - Формула (1, 1)

In[1511]:=

Clear[n]

Reduce
$$\left[\left(\frac{b-a}{n} \right)^2 \le 10^{-4}, n \right]$$

... Reduce: Reduce was unable to solve the system with inexact coefficients. The answer was obtained by solving a corresponding exact system and numericizing the result.

Out[1512]=

$$n \leq -50 . \mid \mid n \geq 50 .$$

```
In[1513]:=
```

(*Въвеждаме услонието на задачата*) а = 9.; b = 9.5;
$$x = a;$$
  $y = 10.;$ points = $\{\{x, y\}\};$ $f[x_{-}, y_{-}] := y - 2 Sin[x]$ (*Точно решение*) $yt[x_{-}] := \frac{8 e^x - e^x Cos[8] + e^8 Cos[x] - e^x Sin[8] + e^8 Sin[x]}{e^8}$ (*Съставяме мрежата*) $n = 50;$ $h = \frac{b-a}{n};$ Print["Мрежата е с $n =$ ", n , " и стъпка $h =$ ", h] (*Изчисляваме теоретичната грешка*) Print["Теоретичната локална грешка е ", h^3] Print["Теоретичната глобална грешка е ", h^2] Мрежата е с $n = 50$ и стъпка $h = 0.01$ Теоретичната локална грешка е $1. \times 10^{-6}$ Теоретичната глобална грешка е 0.0001

2.4. РК32 - Формула (2/3, 2/3)

In[1523]:=

Clear[n]

Reduce
$$\left[\left(\frac{b-a}{n} \right)^2 \le 10^{-4}, n \right]$$

... Reduce: Reduce was unable to solve the system with inexact coefficients. The answer was obtained by solving a corresponding exact system and numericizing the result.

Out[1524]=

$$n \leq -50$$
. | | $n \geq 50$.

In[1525]:= (*Въвеждаме услонието на задачата*) a = 9.; b = 9.5;x = a;y = 10.;points = $\{\{x, y\}\}$; $f[x_{y_{1}} := y - 2Sin[x]$ (*Точно решение*) yt[x_] := $\frac{8 e^{x} - e^{x} \cos[8] + e^{8} \cos[x] - e^{x} \sin[8] + e^{8} \sin[x]}{e^{8}}$ (*Съставяме мрежата*) $n = 50; h = \frac{b - a}{n};$ Print["Мрежата e c n = ", n, " и стъпка h = ", h] (*Изчисляваме теоретичната грешка*) Print["Теоретичната локална грешка е ", h³] Print["Теоретичната глобална грешка е ", h²] Мрежата е с n = 50 и стъпка h = 0.01Теоретичната локална грешка е $1.\times10^{-6}$

2.5. РК54 - Формула с четири междинни точки

In[1535]:=

Clear[n]

$$\text{Reduce}\Big[\left(\frac{b-a}{n}\right)^4 \leq 10^{-4}, n\Big]$$

Теоретичната глобална грешка е 0.0001

... Reduce: Reduce was unable to solve the system with inexact coefficients. The answer was obtained by solving a corresponding exact system and numericizing the result.

Out[1536]=

$$n \leq -5$$
. | | $n \geq 5$.

```
In[1537]:=
       a = 9.; b = 9.5;
       x = a;
       y = 10.;
        points = \{\{x, y\}\};
       f[x_{y}] := y - 2 Sin[x]
        (*Точно решение*)
       yt[x_] := \frac{8 e^{x} - e^{x} \cos[8] + e^{8} \cos[x] - e^{x} \sin[8]}{1 + e^{8} \sin[x]}
        (*Съставяме мрежата*)
       n = 5; h = \frac{b - a}{n};
       Print["Мрежата e c n = ", n, " и стъпка h = ", h]
        (*Изчисляваме теоретичната грешка*)
        Print["Теоретичната локална грешка е ", h<sup>5</sup>]
        Print["Теоретичната глобална грешка е ", h^4]
       Мрежата е с n = 5 и стъпка h = 0.1
       Теоретичната локална грешка е 0.00001
        Теоретичната глобална грешка е 0.0001
```

Решение на б)

1. Да се намерят точните решения

Търсим общо решение:

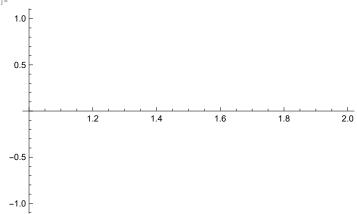
```
In[1547]:=
                Clear[x, y]
                DSolve [y'[x] = y[x] - Log[x^2 + 1] + \frac{2x}{x^2 + 1} + 8, y[x], x]
Out[1548]=
                 \left\{ \left. \left\{ y \left[\, x \, \right] \right. \right. \right. \rightarrow \left. -\, 8 \, + \, \mathbb{e}^{x} \, \, \mathbb{c}_{1} \, + \, Log \left[\, 1 \, + \, x^{2} \, \right] \, \right\} \, \right\}
                Търсим частно решение:
In[1549]:=
                Clear[x, y]
                DSolve \left[ \left\{ y'[x] = y[x] - Log[x^2 + 1] + \frac{2x}{x^2 + 1} + 8, y[0] = 8 \right\}, y[x], x \right]
Out[1550]=
                 \left\{ \left. \left\{ y\left[\,x\,\right]\right.\right.\right. \rightarrow \left. -\,8\,+\,16\,\,\text{e}^{x}\,+\,\text{Log}\left[\,1\,+\,x^{2}\,\right]\,\right\} \right\}
```

Визуализация на точното решение

In[1551]:=

yt[x] := y[x]
$$\rightarrow -8 + 16 e^{x} + Log[1 + x^{2}]$$

Plot[yt[x], {x, 1, 2}]

Out[1552]=

2. Да се реши по методите: Ойлер, модифициран Ойлер, Рунге-Кута (1, 1), Рунге-Кута (2/3, 2/3), Рунге-Кута с 4 междинни точки при n = 5:

2.1. Ойлер

```
In[1553]:=
        (*Въвеждаме услонието на задачата*)
       a = 1.; b = 2.;
       x = a;
       y = 10.;
       points = \{\{x, y\}\};
       f[x_{-}, y_{-}] := y - Log[x^{2} + 1] + \frac{2x}{x^{2} + 1} + 8
        (*Точно решение*)
       yt[x_] := y[x] \rightarrow -8 + e^{x} c_{1} + Log[1 + x^{2}]
        (*Съставяме мрежата*)
       n = 5; h = \frac{b - a}{n};
       Print["Мрежата e c n = ", n, " и стъпка h = ", h]
       (*Изчисляваме теоретичната грешка*)
       Print["Теоретичната локална грешка е ", h²]
       Print["Теоретичната глобална грешка е ", h]
        (*Намираме неизвестните стойности за y<sub>i</sub>*)
       For [i = 0, i \le n, i++,
        Print["i = ", i, " x_i = ", x, " y_i = ", y, " f_i = ",
          f[x, y], " y_{TOYHO} = ", yt[x], " Истинска грешка = ", Abs[y-yt[x]]];
        y = y + h * f[x, y];
        x = x + h;
        AppendTo[points, {x, y}]
        (*Визуализация на резултатите*)
       gryt = Plot[yt[x], {x, a, b}, PlotStyle → Red];
       grp = ListPlot[points, PlotStyle → Black];
       Show[gryt, grp]
```

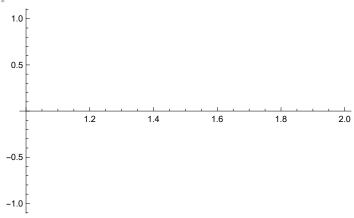
```
Мрежата е с n = 5 и стъпка h = 0.2
```

Теоретичната локална грешка е 0.04

Теоретичната глобална грешка е 0.2

```
i = 0 x_i = 1. y_i = 10. f_i = 18.3069 y_{\text{TOYHO}} = 10.[1.] \rightarrow
 -7.30685 + 2.71828 \mathbb{c}_1 Истинска грешка = Abs[10. - (10.[1.] \rightarrow -7.30685 + 2.71828 \mathbb{c}_1)]
i \ = \ 1 \ x_i \ = \ 1.2 \ y_i \ = \ 13.6614 \ f_i \ = \ 21.753 \ y_{\text{TOYHO}} \ = \ 13.6614 \ [1.2] \ \rightarrow \ 
 -7.108 + 3.32012 \mathbb{c}_1 Истинска грешка = Abs [13.6614 - (13.6614 [1.2] \rightarrow -7.108 + 3.32012 \mathbb{c}_1)]
i = 2 x_i = 1.4 y_i = 18.012 f_i = 25.8727 y_{\text{TOYHO}} = 18.012 [1.4] \rightarrow
 -6.91481 + 4.0552 \mathbb{c}_1 Истинска грешка = Abs[18.012 - (18.012 [1.4] 
ightarrow -6.91481 + 4.0552 \mathbb{c}_1) ]
i = 3 x_i = 1.6 y_i = 23.1865 f_i = 30.8156 y_{\text{точно}} = 23.1865[1.6] \rightarrow
 -6.73024 + 4.95303 \mathbb{c}_1 Истинска грешка = Abs[23.1865 - (23.1865[1.6] \rightarrow -6.73024 + 4.95303 \mathbb{c}_1)]
i = 4 x_i = 1.8 y_i = 29.3496 f_i = 36.7541 y_{\text{TOYHO}} = 29.3496[1.8] \rightarrow
 -6.55544 + 6.04965 \mathbb{c}_1 Истинска грешка = Abs [29.3496 - (29.3496[1.8] 
ightarrow -6.55544 + 6.04965 \mathbb{c}_1)]
i = 5 x_i = 2. y_i = 36.7005 f_i = 43.891 y_{\text{TOYHO}} = 36.7005[2.] \rightarrow
 -6.39056 + 7.38906 \mathbb{c}_1 Истинска грешка = Abs[36.7005 - (36.7005[2.] \rightarrow -6.39056 + 7.38906 \mathbb{c}_1)]
```

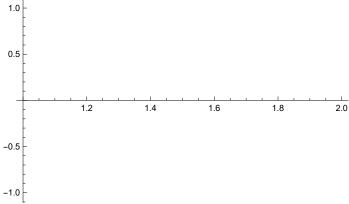
Out[1566]=

2.2. Модифициран метод на Ойлер

```
In[1567]:=
        (*Въвеждаме услонието на задачата*)
       a = 1.; b = 2.;
       x = a;
       y = 10.;
       points = \{\{x, y\}\};
       f[x_{-}, y_{-}] := y - Log[x^{2} + 1] + \frac{2x}{x^{2} + 1} + 8
       (*Точно решение*)
       yt[x_] := y[x] \rightarrow -8 + e^{x} c_{1} + Log[1 + x^{2}]
        (*Съставяме мрежата*)
       n = 5; h = \frac{b - a}{n};
       Print["Мрежата e c n = ", n, " и стъпка h = ", h]
        (*Изчисляваме теоретичната грешка*)
       Print["Теоретичната локална грешка е ", h³]
       Print["Теоретичната глобална грешка е ", h²]
        (*Намираме неизвестните стойности за y_i*)
       For i = 0, i \le n, i++,
        x12 = x + \frac{h}{2};
        y12 = y + \frac{h}{2} f[x, y];
        Print["i = ", i, " x_i = ", x, " y_i = ", y, " f_i = ",
          f[x, y] , " x_{i+1/2} = ", x12, " y_{i+1/2} = ", y12, " f_{i+1/2} = ",
          f[x12, y12] " y_{TOYHO} = ", yt[x], " Истинска грешка = ", Abs[y-yt[x]]];
        y = y + h * f[x12, y12];
        x = x + h;
        AppendTo[points, {x, y}]
       (*Визуализация на резултатите*)
       gryt = Plot[yt[x], {x, a, b}, PlotStyle → Red];
       grp = ListPlot[points, PlotStyle → Black];
       Show[gryt, grp]
```

```
Мрежата е с n = 5 и стъпка h = 0.2
                                         Теоретичната локална грешка е 0.008
                                         Теоретичната глобална грешка е 0.04
                                         i = 0 \ x_i = 1. \ y_i = 10. \ f_i = 18.3069 \ x_{i+1/2} = 1.1 \ y_{i+1/2} = 11.8307 \ f_{i+1/2} = 20.0332 \ y_{\text{TOMHO}} = 10. [1.] \rightarrow 10. \ y_{i+1/2} = 10.0332 \ y_{\text{TOMHO}} = 10. \ y_{i+1/2} = 10.0332 \ y_{\text{TOMHO}} = 10. \ y_{i+1/2} = 10.0332 \ y_{\text{TOMHO}} = 10. \ y_{i+1/2} 
                                              -7.30685 + 2.71828 c_1 Истинска грешка = Abs [10. - (10.[1.] \rightarrow -7.30685 + 2.71828 c_1) ]
                                         i = 1 x_i = 1.2 y_i = 14.0066 f_i = 22.0982
                                                           x_{i+1/2} \ = \ \textbf{1.3} \ y_{i+1/2} \ = \ \textbf{16.2165} \ f_{i+1/2} \ = \ \textbf{24.1935} \ y_{\text{TOYHO}} \ = \ \textbf{14.0066} \ [\textbf{1.2}] \ \rightarrow \ \textbf{1.3} \ y_{\text{TOYHO}} \ = \ \textbf{14.0066} \ [\textbf{1.2}] \ \rightarrow \ \textbf{14.0066}
                                               -7.108 + 3.32012 \mathbb{c}_1 Истинска грешка = Abs [14.0066 - (14.0066 [1.2] \rightarrow -7.108 + 3.32012 \mathbb{c}_1)]
                                         i = 2 x_i = 1.4 y_i = 18.8453 f_i = 26.7061
                                                            x_{i+1/2} \ = \ \textbf{1.5} \ \ y_{i+1/2} \ = \ \textbf{21.5159} \ \ f_{i+1/2} \ = \ \textbf{29.2604} \ \ \ y_{\text{TOYHO}} \ = \ \textbf{18.8453} \ [\textbf{1.4}] \ \rightarrow \ \ \textbf{1.5} \ \ \textbf{1.5} \ \ \textbf{1.4} \ ]
                                               -6.91481 + 4.0552 \, \mathbb{c}_1 Истинска грешка = Abs [18.8453 - (18.8453 [1.4] \rightarrow -6.91481 + 4.0552 \, \mathbb{c}_1) ]
                                         i = 3 x_i = 1.6 y_i = 24.6974 f_i = 32.3265
                                                           x_{i+1/2} = 1.7 \ y_{i+1/2} = 27.93 \ f_{i+1/2} = 35.4457 \ y_{\text{TOYHO}} = 24.6974 [1.6] \rightarrow
                                               -6.73024 + 4.95303 \mathbb{c}_1 Истинска грешка = Abs [24.6974 - (24.6974 [1.6] \rightarrow -6.73024 + 4.95303 <math>\mathbb{c}_1)]
                                         i = 4 x_i = 1.8 y_i = 31.7865 f_i = 39.191 x_{i+1/2} =
                                                     1.9 y_{i+1/2} = 35.7056 f_{i+1/2} = 43.0017 y_{\text{TOYHO}} = 31.7865[1.8] \rightarrow
                                               -6.55544 + 6.04965 \mathbb{C}_1 Истинска грешка = Abs[31.7865 - (31.7865 [1.8] \rightarrow -6.55544 + 6.04965 \mathbb{C}_1)]
                                         i = 5 x_i = 2. y_i = 40.3869 f_i = 47.5774
                                                            x_{i+1/2} \ = \ 2.1 \ y_{i+1/2} \ = \ 45.1446 \ f_{i+1/2} \ = \ 52.2327 \ y_{\text{TOYHO}} \ = \ 40.3869 \, [\, 2.\, ] \ \rightarrow \ (1.10)
                                                -6.39056 + 7.38906 \mathbb{c}_1 Истинска грешка = Abs[40.3869 - (40.3869[2.] \rightarrow -6.39056 + 7.38906 \mathbb{c}_1)]
Out[1580]=
                                              1.0
                                             0.5
```


2.3. РК32 - Формула (1, 1)

```
In[1581]:=
        (*Въвеждаме услонието на задачата*)
       a = 1.; b = 2.;
       x = a;
       y = 10.;
       points = \{\{x, y\}\};
       f[x_{-}, y_{-}] := y - Log[x^{2} + 1] + \frac{2x}{x^{2} + 1} + 8
       (*Точно решение*)
       yt[x_] := y[x] \rightarrow -8 + e^{x} c_{1} + Log[1 + x^{2}]
       (*Съставяме мрежата*)
       n = 5; h = \frac{b - a}{n};
       Print["Мрежата e c n = ", n, " и стъпка h = ", h]
        (*Изчисляваме теоретичната грешка*)
       Print["Теоретичната локална грешка е ", h³]
       Print["Теоретичната глобална грешка е ", h²]
        (*Намираме неизвестните стойности за y_i*)
       For i = 0, i \le n, i++,
        k1 = h * f[x, y];
        k2 = h * f[x + h, y + k1];
        Print["i = ", i, " x_i = ", x, " y_i = ", y, " f_i = ", f[x, y] , " k_1 = ", k1,
         " k<sub>2</sub> = ", k2, " у<sub>точно</sub> = ", yt[x], " Истинска грешка = ", Abs[y-yt[x]]];
        y = y + \frac{1}{2}(k1 + k2);
        x = x + h;
        AppendTo[points, {x, y}]
        (*Визуализация на резултатите*)
       gryt = Plot[yt[x], {x, a, b}, PlotStyle → Red];
       grp = ListPlot[points, PlotStyle → Black];
       Show[gryt, grp]
```

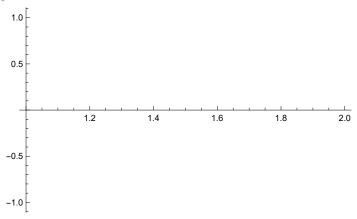
```
Мрежата е с n = 5 и стъпка h = 0.2
```

Теоретичната локална грешка е 0.008

Теоретичната глобална грешка е 0.04

```
i = 0 x_i = 1. y_i = 10. f_i = 18.3069 k_1 = 3.66137 k_2 = 4.3506 y_{\text{точно}} = 10.[1.] \rightarrow
          -7.30685 + 2.71828 \mathbb{c}_1 Истинска грешка = Abs[10. - (10.[1.] \rightarrow -7.30685 + 2.71828 \mathbb{c}_1)]
 i = 1 \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.006 \ f_i = 22.0976 \ k_1 = 4.41952 \ k_2 = 5.25725 \ y_{\text{TOMHO}} = 14.006 \ [1.2] \rightarrow 1.006 \ [
          -7.108 + 3.32012 \mathbb{c}_1 Истинска грешка = Abs [14.006 - (14.006[1.2] \rightarrow -7.108 + 3.32012 \mathbb{c}_1)]
 -6.91481 + 4.0552 \mathbb{C}_1 Истинска грешка = Abs [18.8444 - (18.8444 [1.4] \rightarrow -6.91481 + 4.0552 \mathbb{C}_1)]
i = 3 \ x_i = 1.6 \ y_i = 24.6963 \ f_i = 32.3254 \ k_1 = 6.46509 \ k_2 = 7.71318 \ y_{\mathsf{TOMHO}} = 24.6963 \ [1.6] \rightarrow 3.46963 \ [1.6] \rightarrow 3
          -6.73024 + 4.95303 \mathbb{c}_1 Истинска грешка = Abs[24.6963 - (24.6963[1.6] 
ightarrow -6.73024 + 4.95303 \mathbb{c}_1)]
i \ = \ 4 \ x_{i} \ = \ 1.8 \ y_{i} \ = \ 31.7855 \ f_{i} \ = \ 39.19 \ k_{1} \ = \ 7.83799 \ k_{2} \ = \ 9.3628 \ y_{\mathsf{TOYHO}} \ = \ 31.7855 \ [1.8] \ \rightarrow \ (1.8)
          -6.55544 + 6.04965 \mathbb{c}_1 Истинска грешка = Abs[31.7855 - (31.7855[1.8] \rightarrow -6.55544 + 6.04965 \mathbb{c}_1)]
 i = 5 \ x_i = 2. \ y_i = 40.3859 \ f_i = 47.5764 \ k_1 = 9.51529 \ k_2 = 11.378 \ y_{\mathsf{TOYHO}} = 40.3859 \ [2.] \rightarrow 10.3859 \ f_i = 47.5764 \ k_1 = 9.51529 \ k_2 = 11.378 \ y_{\mathsf{TOYHO}} = 40.3859 \ [2.] \rightarrow 10.3859 \ f_i = 40.3859 \ f_i = 47.5764 \ k_1 = 9.51529 \ k_2 = 11.378 \ y_{\mathsf{TOYHO}} = 40.3859 \ [2.] \rightarrow 10.3859 \ f_i = 40.3859 \ f_i = 47.5764 \ k_1 = 9.51529 \ k_2 = 11.378 \ y_{\mathsf{TOYHO}} = 40.3859 \ [2.] \rightarrow 10.3859 \ f_i = 40.3859 \ f_i = 47.5764 \ k_1 = 9.51529 \ k_2 = 11.378 \ y_{\mathsf{TOYHO}} = 40.3859 \ [2.] \rightarrow 10.3859 \ f_i = 40.3859 \ [2.] \rightarrow 10.3859 \ f_i = 40.3859 \ f_i = 40.38
           -6.39056 + 7.38906 \mathbb{c}_1 Истинска грешка = Abs[40.3859 - (40.3859[2.] \rightarrow -6.39056 + 7.38906 \mathbb{c}_1)]
```

Out[1594]=

2.4. РК32 - Формула (2/3, 2/3)

```
In[1595]:=
        (*Въвеждаме услонието на задачата*)
        a = 1.; b = 2.;
        x = a;
        y = 10.;
        points = \{\{x, y\}\};
       f[x_{-}, y_{-}] := y - Log[x^{2} + 1] + \frac{2x}{x^{2} + 1} + 8
        (*Точно решение*)
        yt[x_] := y[x] \rightarrow -8 + e^{x} c_{1} + Log[1 + x^{2}]
        (*Съставяме мрежата*)
       n = 5; h = \frac{b - a}{r};
        Print["Мрежата e c n = ", n, " и стъпка h = ", h]
        (*Изчисляваме теоретичната грешка*)
        Print["Теоретичната локална грешка е ", h³]
        Print["Теоретичната глобална грешка е ", h²]
        (*Намираме неизвестните стойности за y_i*)
        For i = 0, i \le n, i++,
         k1 = h * f[x, y];
         k2 = h * f[x + \frac{2}{3} * h, y + \frac{2}{3} * k1];
         Print["i = ", i, " x_i = ", x, " y_i = ", y, " f_i = ", f[x, y] , " k_1 = ", k1,
          " k<sub>2</sub> = ", k2, " у<sub>точно</sub> = ", yt[x], " Истинска грешка = ", Abs[y-yt[x]]];
        y = y + \frac{1}{4} * k1 + \frac{3}{4} * k2;
         x = x + h;
         AppendTo[points, {x, y}]
        (*Визуализация на резултатите*)
        gryt = Plot[yt[x], \{x, a, b\}, PlotStyle \rightarrow Red];
        grp = ListPlot[points, PlotStyle → Black];
        Show[gryt, grp]
```

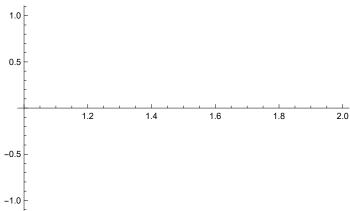
```
Мрежата е с n = 5 и стъпка h = 0.2
```

Теоретичната локална грешка е 0.008

Теоретичната глобална грешка е 0.04

```
i = 0 x_i = 1. y_i = 10. f_i = 18.3069 k_1 = 3.66137 k_2 = 4.1214 y_{\text{TOYHO}} = 10.[1.] \rightarrow
              -7.30685 + 2.71828 \mathbb{c}_1 Истинска грешка = Abs[10. - (10.[1.] \rightarrow -7.30685 + 2.71828 \mathbb{c}_1)]
  i = 1 \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 \ f_i = 22.098 \ k_1 = 4.4196 \ k_2 = 4.97823 \ y_{\text{TOYHO}} = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 1.2 \ y_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 14.0064 [1.2] \ \Rightarrow \ x_i = 14.0064
              -7.108 + 3.32012 \mathbb{c}_1 Истинска грешка = Abs [14.0064 - (14.0064 [1.2] \rightarrow -7.108 + 3.32012 \mathbb{c}_1)]
  i = 2 \ x_i = 1.4 \ y_i = 18.845 \ f_i = 26.7057 \ k_1 = 5.34114 \ k_2 = 6.02231 \ y_{\text{TOMHO}} = 18.845 \ [1.4] \ \rightarrow \ x_i = 1.4 \ y_i =
                -6.91481 + 4.0552 \mathbb{c}_1 Истинска грешка = Abs [18.845 - (18.845[1.4] \rightarrow -6.91481 + 4.0552 \mathbb{c}_1) ]
i \ = \ 3 \ x_i \ = \ 1.6 \ y_i \ = \ 24.697 \ f_i \ = \ 32.3261 \ k_1 \ = \ 6.46522 \ k_2 \ = \ 7.29709 \ y_{\text{TOMHO}} \ = \ 24.697 \ [1.6] \ \rightarrow \ 32.3261 \ k_1 \ = \ 6.46522 \ k_2 \ = \ 7.29709 \ y_{\text{TOMHO}} \ = \ 24.697 \ [1.6] \ \rightarrow \ 32.3261 \ k_1 \ = \ 6.46522 \ k_2 \ = \ 7.29709 \ y_{\text{TOMHO}} \ = \ 24.697 \ [1.6] \ \rightarrow \ 32.3261 \ k_1 \ = \ 6.46522 \ k_2 \ = \ 7.29709 \ y_{\text{TOMHO}} \ = \ 24.697 \ [1.6] \ \rightarrow \ 32.3261 \ k_1 \ = \ 6.46522 \ k_2 \ = \ 7.29709 \ y_{\text{TOMHO}} \ = \ 24.697 \ [1.6] \ \rightarrow \ 32.3261 \ k_1 \ = \ 6.46522 \ k_2 \ = \ 7.29709 \ y_{\text{TOMHO}} \ = \ 24.697 \ [1.6] \ \rightarrow \ 32.3261 \ k_1 \ = \ 32.3261 \ k_2 \ = \ 7.29709 \ y_{\text{TOMHO}} \ = \ 24.697 \ [1.6] \ \rightarrow \ 32.3261 \ k_2 \ = \ 7.29709 \ y_{\text{TOMHO}} \ = \ 24.697 \ [1.6] \ \rightarrow \ 32.3261 \ k_2 \ = \ 7.29709 \ y_{\text{TOMHO}} \ = \ 24.697 \ [1.6] \ \rightarrow \ 32.3261 \ k_2 \ = \ 7.29709 \ y_{\text{TOMHO}} \ = \ 24.697 \ [1.6] \ \rightarrow \ 32.3261 \ k_2 \ = \ 32.3261 \ k_3 \ = \ 32.3261
              -6.73024 + 4.95303 с<sub>1</sub> Истинска грешка = Abs[24.697 - (24.697[1.6] \rightarrow -6.73024 + 4.95303 с<sub>1</sub>)]
i \ = \ 4 \ x_i \ = \ 1.8 \ y_i \ = \ 31.7861 \ f_i \ = \ 39.1906 \ k_1 \ = \ 7.83812 \ k_2 \ = \ 8.85442 \ y_{\mathsf{TOMHO}} \ = \ 31.7861[1.8] \ \rightarrow 
              -6.55544 + 6.04965 \mathbb{c}_1 Истинска грешка = Abs[31.7861 - (31.7861[1.8] \rightarrow -6.55544 + 6.04965 \mathbb{c}_1)]
  i = 5 \ x_i = 2. \ y_i = 40.3864 \ f_i = 47.577 \ k_1 = 9.5154 \ k_2 = 10.7569 \ y_{\text{TOMHO}} = 40.3864 \ [2.] \rightarrow 10.7569 \ y_{\text{TOMHO}} = 40.3864 \ y_{\text{TOMHO}} = 40.
                -6.39056 + 7.38906 \mathbb{c}_1 Истинска грешка = Abs[40.3864 - (40.3864[2.] \rightarrow -6.39056 + 7.38906 \mathbb{c}_1)]
```

Out[1608]=

2.5. РК54 - Формула с четири междинни точки

```
In[1609]:=
        (*Въвеждаме услонието на задачата*)
        a = 1.; b = 2.;
       x = a;
       y = 10.;
        points = \{\{x, y\}\};
       f[x_{y}] := y - Log[x^2 + 1] + \frac{2x}{x^2 + 1} + 8
        (*Точно решение*)
       yt[x_] := y[x] \rightarrow -8 + e^{x} c_{1} + Log[1 + x^{2}]
        (*Съставяме мрежата*)
       n = 5; h = \frac{b - a}{r};
       Print["Мрежата e c n = ", n, " и стъпка h = ", h]
        (*Изчисляваме теоретичната грешка*)
        Print["Теоретичната локална грешка е ", h<sup>5</sup>]
        Print["Теоретичната глобална грешка е ", h<sup>4</sup>]
        (*Намираме неизвестните стойности за y_i*)
        For i = 0, i \le n, i++,
        k1 = h * f[x, y];
        k2 = h * f[x + \frac{h}{2}, y + \frac{k1}{2}];
         k3 = h * f[x + \frac{h}{2}, y + \frac{k2}{2}];
         k4 = h * f[x + h, y + k3];
         Print["i = ", i, " x_i = ", x, " y_i = ", y, " f_i = ",
          f[x, y], " k_1 = ", k_1, " k_2 = ", k_2, " k_3 = ", k_3, " k_4 = ",
          k4, "y_{TOYHO} = ", yt[x], "Истинска грешка = ", Abs[y-yt[x]]];
         y = y + \frac{1}{6} (k1 + 2k2 + 2k3 + k4);
         x = x + h;
         AppendTo[points, {x, y}]
        (*Визуализация на резултатите*)
        gryt = Plot[yt[x], {x, a, b}, PlotStyle → Red];
        grp = ListPlot[points, PlotStyle → Black];
       Show[gryt, grp]
```

-0.5

```
Мрежата е с n = 5 и стъпка h = 0.2
```

Теоретичната локална грешка е 0.00032

Теоретичната глобална грешка е 0.0016

```
i = 0 x_i = 1. y_i = 10. f_i = 18.3069 k_1 = 3.66137 k_2 = 4.00663 k_3 = 4.04116 k_4 = 4.42655 y_{\mathsf{точно}} =
               10. [1.] \rightarrow -7.30685 + 2.71828 \mathbb{c}_1 Истинска грешка = Abs[10. - (10.[1.] \rightarrow -7.30685 + 2.71828 \mathbb{c}_1)]
            i = 1 x_i = 1.2 y_i = 14.0306 f_i = 22.1222 k_1 =
               4.42444 k_2 = 4.84396 k_3 = 4.88591 k_4 = 5.35545 y_{\text{TOVHO}} = 14.0306[1.2] \rightarrow
             -7.108 + 3.32012 \mathbb{c}_1 Истинска грешка = Abs[14.0306 - (14.0306 [1.2] 
ightarrow -7.108 + 3.32012 \mathbb{c}_1)
            i = 2 x_i = 1.4 y_i = 18.9039 f_i = 26.7646 k_1 =
               \textbf{5.35292} \  \, k_2 \  \, = \  \, \textbf{5.86495} \  \, k_3 \  \, = \  \, \textbf{5.91615} \  \, k_4 \  \, = \  \, \textbf{6.48983} \  \, \textbf{y}_{\textbf{TOYHO}} \  \, = \  \, \textbf{18.9039} \, [\, \textbf{1.4} \, ] \, \rightarrow \,
             -6.91481 + 4.0552 \mathbb{c}_1 Истинска грешка = Abs [18.9039 - (18.9039[1.4] \rightarrow -6.91481 + 4.0552 \mathbb{c}_1) ]
            i = 3 x_i = 1.6 y_i = 24.8047 f_i = 32.4338 k_1 =
               \textbf{6.48676} \;\; k_2 \; = \; \textbf{7.11274} \;\; k_3 \; = \; \textbf{7.17534} \;\; k_4 \; = \; \textbf{7.8769} \;\; y_{\text{точно}} \;\; = \; \textbf{24.8047} \, [\, \textbf{1.6} \, ] \; \rightarrow \;
             -6.73024 + 4.95303 \mathbb{c}_1 Истинска грешка = Abs[24.8047 - (24.8047[1.6] \rightarrow -6.73024 + 4.95303 <math>\mathbb{c}_1)]
            i = 4 x_i = 1.8 y_i = 31.9613 f_i = 39.3658 k_1 =
               \textbf{7.87316} \;\; k_2 \; = \; \textbf{8.63879} \;\; k_3 \; = \; \textbf{8.71536} \;\; k_4 \; = \; \textbf{9.57345} \;\; \textbf{y}_{\text{точно}} \;\; = \; \textbf{31.9613} \, [\textbf{1.8}] \; \rightarrow \;
             -6.55544 + 6.04965 \mathbb{c}_1 Истинска грешка = Abs[31.9613 - (31.9613[1.8] \rightarrow -6.55544 + 6.04965 \mathbb{c}_1)]
            i = 5 x_i = 2. y_i = 40.6538 f_i = 47.8444 k_1 =
               9.56887 k_2 = 10.5053 k_3 = 10.5989 k_4 = 11.6483 y_{\text{точно}} = 40.6538[2.] \rightarrow
              -6.39056 + 7.38906 \mathbb{c}_1 Истинска грешка = Abs[40.6538 - (40.6538[2.] \rightarrow -6.39056 + 7.38906 \mathbb{c}_1)]
Out[1622]=
             1.0
             0.5
                                1.2
                                                 1.4
                                                                  1.6
                                                                                  1.8
                                                                                                   2.0
```

3. Колко би трябвало да са n и h за всеки един от посочените методи, за да се достигне точност 10^{-7}

2.1. Ойлер

```
In[1623]:=
           a = 1.; b = 2.;
           Clear[n]
          Reduce \left[\frac{b-a}{n} \le 10^{-7}\right]
```

... Reduce: Reduce was unable to solve the system with inexact coefficients. The answer was obtained by solving a corresponding exact system and numericizing the result.

```
Out[1625]=
        n < 0 \mid | n \ge 1. \times 10^7
In[1626]:=
        (*Въвеждаме услонието на задачата*)
        a = 1.; b = 2.;
        x = a;
        y = 10.;
        points = \{\{x, y\}\};
        f[x_{-}, y_{-}] := y - Log[x^{2} + 1] + \frac{2x}{x^{2} + 1} + 8
        (*Точно решение*)
        yt[x_] := y[x] \rightarrow -8 + e^{x} c_{1} + Log[1 + x^{2}]
        (*Съставяме мрежата*)
        n = 10^7; h = \frac{b - a}{n};
        Print["Мрежата e c n = ", n, " и стъпка h = ", h]
        (*Изчисляваме теоретичната грешка*)
        Print["Теоретичната локална грешка е ", h²]
        Print["Теоретичната глобална грешка е ", h]
        Мрежата е с n = 10\,000\,000 и стъпка h = 1.\times10^{-7}
        Теоретичната локална грешка е 1. \times 10^{-14}
        Теоретичната глобална грешка е 1. \times 10^{-7}
```

2.2. Модифициран метод на Ойлер

In[1636]:=

a = 1.; b = 2.;
Clear[n]
Reduce
$$\left[\frac{b-a}{n} \le 10^{-7}\right]$$

... Reduce: Reduce was unable to solve the system with inexact coefficients. The answer was obtained by solving a corresponding exact system and numericizing the result.

Out[1638]=

$$n < 0 \mid \mid n \ge 1. \times 10^7$$

In[1639]:=

$$(*Въвеждаме услонието на задачата*)$$
 $a = 1.; b = 2.;$
 $x = a;$
 $y = 10.;$
points = $\{\{x, y\}\};$
 $f[x_{-}, y_{-}] := y - Log[x^{2} + 1] + \frac{2x}{x^{2} + 1} + 8$

$$f[x_{-}, y_{-}] := y - Log[x^{2} + 1] + \frac{1}{x^{2} + 1}$$

(*Точно решение*)

yt[x_] := y[x]
$$\rightarrow -8 + e^x c_1 + Log[1 + x^2]$$

(*Съставяме мрежата*)

$$n = 10^7$$
; $h = \frac{b - a}{n}$;

Print["Мрежата e c n = ", n, " и стъпка h = ", h]

(*Изчисляваме теоретичната грешка*)

Print["Теоретичната локална грешка е ", h³] $Print["Теоретичната глобална грешка е ", h^2]$

Мрежата е с n = 10000000 и стъпка h = $1. \times 10^{-7}$

Теоретичната локална грешка е $1. \times 10^{-21}$

Теоретичната глобална грешка е $1. \times 10^{-14}$

2.3. РК32 - Формула (1, 1)

In[1649]:=

Clear[n]

Reduce
$$\left[\left(\frac{b-a}{n} \right)^2 \le 10^{-7}, n \right]$$

... Reduce: Reduce was unable to solve the system with inexact coefficients. The answer was obtained by solving a corresponding exact system and numericizing the result.

Out[1650]=

$$n \le -3162.28 \mid \mid n \ge 3162.28$$

In[1651]:=

(*Въвеждаме услонието на задачата*) а = 1.; b = 2.; х = a; у = 10.; points =
$$\{\{x,y\}\}$$
; $f[x_{-},y_{-}] := y - Log[x^{2}+1] + \frac{2x}{x^{2}+1} + 8$ (*Точно решение*) $yt[x_{-}] := y[x] \rightarrow -8 + e^{x} c_{1} + Log[1 + x^{2}]$ (*Съставяме мрежата*) $n = 3163$; $h = \frac{b-a}{n}$; Print["Мрежата е с $n =$ ", n , " и стъпка $h =$ ", h] (*Изчисляваме теоретичната грешка*) Print["Теоретичната локална грешка е ", h^{3}] Print["Теоретичната глобална грешка е ", h^{2}] Мрежата е с $n = 3163$ и стъпка $h = 0.000316156$ Теоретичната локална грешка е 3.16011×10^{-11} Теоретичната глобална грешка е 9.99543×10^{-8}

2.4. РК32 - Формула (2/3, 2/3)

In[1661]:=

Clear[n]

Reduce
$$\left[\left(\frac{b-a}{n} \right)^2 \le 10^{-7}, n \right]$$

... Reduce: Reduce was unable to solve the system with inexact coefficients. The answer was obtained by solving a corresponding exact system and numericizing the result.

Out[1662]=

$$n \, \leq \, -\, 3162.28 \, \mid \, \mid \, n \, \geq \, 3162.28$$

In[1663]:= (*Въвеждаме услонието на задачата*) a = 1.; b = 2.;x = a;y = 10.;points = $\{\{x, y\}\};$ $f[x_{-}, y_{-}] := y - Log[x^{2} + 1] + \frac{2x}{x^{2} + 1} + 8$ (*Точно решение*) $yt[x_] := y[x] \rightarrow -8 + e^{x} c_{1} + Log[1 + x^{2}]$ (*Съставяме мрежата*) $n = 3163; h = \frac{b - a}{n};$ Print["Мрежата e c n = ", n, " и стъпка h = ", h] (*Изчисляваме теоретичната грешка*) $Print["Теоретичната локална грешка е ", h^3]$ $Print["Теоретичната глобална грешка е ", h^2]$ Мрежата e c n = 3163 и стъпка h = 0.000316156 Теоретичната локална грешка е 3.16011×10^{-11} Теоретичната глобална грешка е 9.99543×10^{-8}

2.5. РК54 - Формула с четири междинни точки

In[1673]:=

Clear[n]

Reduce
$$\left[\left(\frac{b-a}{n} \right)^4 \le 10^{-7}, n \right]$$

••• Reduce: Reduce was unable to solve the system with inexact coefficients. The answer was obtained by solving a corresponding exact system and numericizing the result.

Out[1674]=

$$n \, \leq \, -\, 56.2341 \, \mid \, \mid \, n \, \geq \, 56.2341$$

```
In[1675]:=
```

```
(*Въвеждаме услонието на задачата*)
a = 1.; b = 2.;
x = a;
y = 10.;
points = \{\{x, y\}\};
f[x_{y_1} := y - Log[x^2 + 1] + \frac{2x}{x^2 + 1} + 8
(*Точно решение*)
yt[x_] := y[x] \rightarrow -8 + e^{x} c_{1} + Log[1 + x^{2}]
(*Съставяме мрежата*)
n = 57; h = \frac{b - a}{n};
Print["Мрежата e c n = ", n, " и стъпка h = ", h]
(*Изчисляваме теоретичната грешка*)
Print["Теоретичната локална грешка е ", h^5]
Print["Теоретичната глобална грешка е ", h<sup>4</sup>]
Мрежата е с n = 57 и стъпка h = 0.0175439
Теоретичната локална грешка е 1.66198 \times 10^{-9}
Теоретичната глобална грешка е 9.47328 \times 10^{-8}
```